

Nový Ples

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Jaroměř

Nadmořská výška: 269 m n. m.

Počet obyvatel: 361

Adresa URL: www.novyples.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.321171N, 15.949185E

První pís. zmínka: 1836 (188 let)

PSČ: 551 01

Historie obce Nový Ples

Vznik obce Nový Ples je úzce spojený se vznikem nedaleké pevnosti Josefov na místě původní obce Ples. Císař Josef II. dal r. 1780 na soutoku řek Metuje, Úpy a Labe na vojensky strategicky důležitém místě vybudovat novou pevnost po ztrátě pevností v Kladsku. Ale už od 12. století se zde nacházela obec Ples. Proto bylo rozhodnuto rozbourat prostřední část této obce a její obyvatelé vystěhovat. Potřeba usídlit poddané ze zbořené části Plesu dala podnět k založení dvou nových vesnic za hranicemi pevnostního pásma - Nového Plesu a Rasošek. Jejich výstavba byla vzhledem k rychlému postupu budování pevnosti odkázána na jedinou stavební sezónu. Nová vesnice byla vybudovaná ze dřeva, částečně i z rozebraných původních usedlostí a některé hospodářské budovy mohly být i přeneseny. Pro novou obec byl vybrán okraj lesa Rasoška jihovýchodně od nové pevnosti v dílci zvaném Esterházi podél cesty do Libřic. Začátek budování nové obce se může datovat přibližně od r. 1782.

Někteří vystěhovalci Plesu se měli přestěhovat až k vzdáleným Rozběřicům. Nechtěli ale odejít příliš daleko od svého rodiště a tak vyslali tajnou delegaci k samotnému císaři Josefu II. s prosbou připojit se k osadníkům nových obcí u pevnosti. Jejich mluvčí Jakub Šrámek a Jiří Hejcman uspěli jen částečně. Mohli se sice připojit k prvním budovatelům Nového Plesu, ale za tuto svou troufalost byli plesští osadníci poškozeni při vyplácení náhrady za zabrané usedlosti. Podle záznamů v kronice naší obce bylo prvních osadníků patnáct, devět je uváděno jmenovitě. Nově vzniklá vesnice zůstala však spolu s vesnicí Rasošky a vesnicemi Starý Ples a Dolní Ples (zbytky to původní obce) na společném katastru a byly jen osadami fiktivní obce Ples. Teprve před r. 1890 se osamostatnily. Ve 2. pol. 19. století se obec rychle rozrostla o tři nové ulice. V roce 1843 má obec 30 domů a 208 obyvatel, v roce 1890 60 domů a 457 obyvatel, v roce 1991 měla naše obec 107 domů ale jen 87 domů trvale obývaných a 287 obyvatel. Nová obec žila v úzkém spojení s životem Josefovské pevnosti. I když novoplesští žili v těsném sousedství vojenské pevnosti, jen jednou museli utíkat do lesů před cizím vojskem a to r. 1866. Po prohrané krvavé bitvě u Hradce Králové zůstala pevnost nedotčena a už jaksí zbytečná. Až první světová válka více zasáhla do poklidného života zrušené pevnosti i naší obce. Po mobilizaci se Josefov zaplnil mobilizovanými vojáky, kteří odsud odjížděli na frontu. Na vojenském cvičišti u silnice vedoucí do Josefova se začal stavět zajatecký tábor. Po vzniku samostatného státu i naše obec žila v nadějích a skvělých plánech pro budoucnost. I tak malá obec se mohla pyšnit jedenácti legionáři. Nadšení občané založili Sokol, postavili i svou vlastní tělocvičnu, hráli ochotnické divadlo, založili sbor hasičů, začala se psát kronika obce. A tak díky pečlivým, pravidelným zápisům mnoha kronikářů se můžeme dočíst jak jednotlivé historické události naší země (hospodářská krize, druhá světová válka, období totality, sametová revoluce, aj.) se dotýkaly života naší obce a jednotlivých občanů.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1836.

